

Haljala piirkond moodustas kandikogu

lk 2

Võsu Külaselts sai hoo sisse!

lk 4

Intervjuu õpetaja Monika Karinguga

lk 7

Haljala Valla Sõnumid

Haljala vald tähistas Eesti Vabariigi sünnipäeva meeleoluka kontsert-aktusega

21. veebruaril tuli Võsu Rannaklubisse ligi paarsada vallaelanikku, et üheskoos tähistada vabariigi 102. sünnipäeva ja tunnustada tublisid tegijaid.

Katrin Kivi

Haljala Lasteaed Pesapuu laululapsed Fotod: Avo Seidelberg

Meeleolu löid sündmusel Haljala Lasteaed Pesapuu mudilased, Võsu Kooli laululapsed, Võsu Kooli teadustajad õpilased Andreas Ammussaar ja Katariina Levartovski ja õpetaja Katrin Vaheoja, Rannamemmede tantsurühm, Haljala ja Võhma laulukoorid ning Võhma Seltsimaja tantsurühm KRÕTAKE.

Tunnustused

Möödunud aastal otsustas Haljala Vallavolikogu kogukonnakomisjon välja töötada külavanema rinnamärk, mille üleandmine planeeritigi vabariigi sünnipäeva sündmusele.

Haljala vallas on hetkel valitud 36 külavanemat. Päriskõik ei saanud kahjuks sündmusel osaleda, kuid suurele enamusele, kes olid kohale tulnud andsidki Haljala Vallavolikogu esimees Vello Väinsalu ja kogukonnakomisjoni esinaine Triin Toming üle ametimärgid.

Viiendat aastat valitakse Haljala spordientusiast Marco Aitmani eestvedamisel aastaspordilasi. Nii pälvivad tiitli, karika ja vallavanema tänukirja neidude arvestuses kaljuronija Ly Riks, noormeeste arvestuses Jakob Toming, naiste arvestuses Elise Saar ja meeste arvestuses Tarmo Nuija. Aasta lõpus kutsus Haljala Vallavalitsus valla inimesi üles seadma kandidaate aukodaniku tiitli, elutööpreemia ja tänukirjade väljaandmiseks. Selle tähtsa töö jaoks moodustati komisjon, kes kõik ettepanekud läbi vaatas.

Tänukirjaga tunnustati pikaegse ja tänuväärse töö eest Haljala Rahvamajas Lembit Kirsipud ja hea koostöö eest sotsiaaltransporditeenuse osutamisel Sõiduabi OÜd. Tänukirjad said ka elutööpreemia nominendid: Anne Sambla, Koidu Saamot, Jüri Sikkut, Asta Samolberg, Malle Veiart, Taavi Teinbas ja Luule Tull, Haljala valla

aukodaniku nominendiks oli Liina Altroff.

Aukodanik

Sündmuse kulminatsiooniks kujunes Haljala valla aukodaniku tiitli välja andmine. Tunnustusavaldus Haljala valla aukodanik anti perearst Koidu Saamotile, kes on töötanud Haljalas arstina ja perearstina ligi 50 aastat. Nii paljude aastate jooksul on temalt abi saanud pea kõik endise Haljala valla kodanikud. Abi on olnud alati kättesaadav ja tulemuslik. Oma pikaajase tegevusega on Koidu Saamot parandanud vallakodanike töövoimet ja päästnud ka inimelusid. Koidu Saamot on aastaid aktiivselt osalenud ka kohaliku vallavolikogu töös. Ühiskondliku tegevuse

eesmärgiks on ikka olnud tervishoiutingimuste parandamine vallas ning vallakodanike harjumuste kujundamine tervislikuma eluviisi suunas.

„Tunnustus tähendab, et oled oma inimestele olemas nii mures kui rõõmus; pannakse tähele nii mind kui ka koos minuga töötavaid pereõdesid, oleme teinud vajalikku tööd. Arengumärk -

sõna on koostöö,“ leidis värske aukodanik Koidu Saamot. „Soovin meie tublidele inimestele vabariigi aastapäeva puhul sõnadeta maailma, palju tervena elatud aastaid; hinge- ja südamerahu. Märkame üksteist - see on kui palsam hinge.“

Elutööpreemia

Elutööpreemia määrati ka Käsmu Meremuuseumi asutaja, kodukandi ajaloo kogujale ja talletajale Aarne Vaigule, kes keeldus tiitli vastu võtmisest.

„Olen rõõmsalt üllatunud ja tänan tunnustuse eest, eriti neid, kes mind esitasid ja kes otsustasid. Minu tööd on tunnustatud korduvalt maakonnas ja 2011 andis Valgetähe teenetemärgi president. Et ükski prohvet pole üldjuhul kuulnud omal maal, siis seda rõõmustavam

on saada tunnustus koduvallalt,“ kirjutas Aarne Vaik pöördumises Haljala vallale. „Pikalt järele mõeldes jõudsin kahjuks otsusele, et ei saa seda preemiat vallalt vastu võtta.“

Ta põhjendab: „Minu elutöö muuseumi näol on monument Käsmule ja tema kaptenitele, kes viisid Käsmu maailmamerele. Tänane muuseumikülastaja on tulnud enam kui 70. riigist, see koht on Eesti visiitkaart ja taas on Käsmu maailma-kaardil. Asume erilises kohas Lahemaa Rahvuspargis, mis on samaaegselt riikliku kaitsealana haruldaste ajaloolis-, muinsus- ja looduskaitse väärtuste paik aga ka Euroopa tähtsusega Natura 2000 kaitseala. Et neid väärtusi ja oma muuseumi kaitsta olen pöördunud kohtusse selle sama valla vastu, kes mind täna tänab aga homme tahab sellesse kohta rajada suursadama. Seepärast tõden, et minu poolt oleks kohatu see tunnustus vallalt vastu võtta.“

MÕNE REAGA

Renoveerimise eksperdid väisasid Vainupea kabelit

Vainupea külaseltsi eestvedamisel on Vainupea kabelis viimase kuue aasta jooksul teostatud mitmes etapis hulgani remondi- ja renoveerimistöid. Näiteks on pühakojas kellatorni paigaldatud uued luugid, seinad ja lagi saanud värske värvi, korrastatud on puutpõrandat, kabel on saanud ette uue ukse ning ka eritellimisel sepietatud metallvärava. 2019. aastal oli plaanis taas kõpitseta väsimas kabeli katust ja altariosa ette paigaldada altarivõre koos väravaga.

Pärast mitmeid arutelusid jõuti aga otsusele võtta eelnimetatud tööde asemel ette kordades ambitsioonikam plaan. Selleks sai valdkonna spetsialistide poolt pühakojas ehitusliku seisukorra kaardistamine koos vajalike remondilahenduste väljatoomisega fookusega hoone katusele, põhikonstruktsioonidele, akendele ja läänefassaadile. Tulevikku vaadates oli ainuõige reageerida, kuna selleks on täna kohapeal positiivset energiat ja sütitavaid eestvedajaid. Haljala Vallavalitsus oli särase mõttega igati päri ning veel enne aasta lõppu külastas Vainupead Juhan Kilumets, kes on sakraalehitiste renoveerimise valdkonna hinnatuim ekspert Eestis, ning alustas ettevalmistavate tööde planeerimisega.

Käesoleva aasta 5. veebruaril tuli juba suurem brigaad asjatundjaid kohapeale ning teostati põhjalik hoone ülevaatus koos mõõdistamistöödega. „See oli Vainupea küla jaoks ajalooline päev. Juhan Kilumets on tulihingeline valdkonna spetsialistiga ning tema kohene huvi meid aidata inspireeris tohutult. Täna toimuv on märgilise tähtsusega viimaks ellu meie suuri tulevikuplaane,“ rõhutas projekti üks eestvedajatest, Vainupea küllanem Mart Vilu. Töö viib läbi Rändmeister OÜ Juhan Kilumetsa eestvedamisel. Projekti maksumus on kokku 4080 eurot, millest 1806 eurot katab Haljala Vallavalitsuse poolt eraldatud toetus ja ülejäänud külaselts omavahenditest.

Mario Luik
Vainupea küla selts MTÜ

HALJALA LALALALA
OTAB ENDA RIDADESSE
MADALAI JA KÕRGEID
HÄÄLI.

Repertuaar on mitmekesine, koorimuusikast kerge muusikani.

Laulma!
LAULMA VÕIVAD
TULLA KÕIK, KES VIISI
PEAVAD, NING KA NEED,
KES VEEL NOOTI EI
TUNNE!

DOIVID TOIMUVAD:
MÄSPÄEVITI KELL 13:00
LJALA RAHVAMAJAS
LJAPÄEVITI KELL 18:00
LJALA LASTEAIAS

BRITI OODATUD ON MEESHÄÄLEI KUNANEID ON MEIL VÄHE

INFO FACEBOOKIST #HALJALALALALALAUUKOOR

Haljala piirkonnas moodustati kandikogugu

29. jaanuaril kogunes veidi enam kui 50 inimest Haljala Rahvamajas, et moodustada Haljala kandikogugu.

Katrin Kivi

Haljala kandi küladeks on Auküla, Haljala, Idavere, Kisuvere, Lihulõpe, Tatruse, Vanamõisa, Völe. Kokku tulnud poolehoidjate inimeste hulgas polnud esindajaid Kisuvere ja Vanamõisa küladest. „Ootame neid jätkuvalt,“ kinnitas Haljala alevikuvanam Margus Laigu, kes on nüüd ühtlasi ka kandivanema rollis.

Moodustatud kandikogul on ühtekokku seitse liiget – igast külast üks, Haljalast aga kaks. „Selle mõte oli see, et oleks paaritu arv, sest alati ei pruugita ju konsensust leida,“ märkis Laigu. „Samuti on Haljalas proportsionaalselt palju rohkem inimesi, nii on peale minu Haljalast kandikogugu liikmeks Margus Punane.“

Lisaks nimetuile kuuluvad kandikogusse Aukülast Tiit Toming, Idaverest Marju Kirsipu, Lihulõpest Sven Rannar, Tatrusest Piret Villum-Salak ja Völest Meelis Kuzma

Millest juttu tuli?

„Arutleti kooli teemade üle,“ nentis Laigu. „Kooosolekul osales ka vallavanem, kes tutvustas vallarahvale tulevast kooliprojekti. Inimestes jäid rahule – välisvaated ja arhitektuur meeldisid neile.“ „Mina arvan, et enam pole mure vast nii suurt, aga enne

Haljala kandivanem Margus Laigu Foto Avo Seidelberg

kui koppa maasse ei lööda, pole midagi kindlat,“ jätkas ta. „Nüüd on veel võimalus saatus lahti. See tuleb valla läbi mõelda, kuidas sellega teha.“

Laigu sõnul võeti koosolekul teemana üles ka turvalisuse küsimus.

Kokkusaamisele oli palutud neil teemadel rääkima piirkonna politseinik Meelis Pallon. „Eks need kaks vargust on pannud turvalisuse teema üle mõtlema,“ tões värske kandivanem viidates jaanuaris aset leidnud sissemurdmistele Grossi poes ja valla teenuskeskuses. „Eks esineb ka noorte hulgagaanitsemist ja löhkumist, autodega kihutamist ja nõ driftimist. Õnneks kaklusi ja joomauritust on vähemaks jäänud, kuid samas perevägivald teeb ikkagi murelikuks. Näiteks kui naabrid kuulevad, et käib lööming, siis sageli ei reageeritagi –

valitseb ükskõiksus. Positiivne on aga see, et koolis on praegu olukord paremaks muutunud – suitsetamist ja narkootikumide kasutamist on vähem ja politseil on kooli vähem asja.“

Mis teoksil?

Margus Laigu eestvedamisel on juba tehtud ka esimehe kandikogugu pöördumine vallale. „Jah, selle sisuks on videokaamerate paigaldamine enam käidavatesse kohtadesse. Ma viisin läbi ka uuringu, et välja selgitada, millised kohad on need kõige probleemsemad ja kuhu võiks kaameraid paigutada. Need mõtted edastasimegi vallale.“

Lisaks videovalve taastamisele plaanib kandikogugu pöörata tähelepanu valgustusele. „Peaasi, et meie elukeskkond saaks hea- normaalsed teed ja kõnni-

teed, vald võiks aidata korterelamute soojustamisega, kasvõi nõu meile selles osas anda. Üleüldse on meil elukohtadest puudus. Kõik, mis müüki tuleb, kõik ära läheb. Kuidagi peaks soodustama eramute rajamist, siis saavad korterid uute elanike jaoks vabaks.“

Lisaks algavad varsti Haljalas ka aasamba renoveerimistööd. Laigu, kes ka ise renoveerimise idee initsiatiivgruppi kuulub, selgitas, et selle projekti algatus on rahva poolt, vald teostab. Ta rääkis, et osad nimeed on ausambalt puudu, seega täieneb ka langenute nimekiri.

„7. september tahaksime avamise teha, siis mõõdub täpselt 90 aastat sellest ajast, kui ausammast esimest korda avati,“ ütles Margus Laigu.

Haljala Kalmistul algavad raietööd

Haljala kalmistu kasvavatest puudest on eelmisel suvel üle käinud kuuse koore- ja võraüraskid, kes on kahjustanud hulganisti puid.

Üle viiekümne kuuse on tänaseks päevaks surnud või suremas ja nende likvideerimine on vajalik enne, kui nad kukkuma hakkavad ohustades sellega surnuaial viibijaid ja hauatähiseid. Lisaks kuuluvad likvideerimisele ka mõned alla jäänud männid ning lehtpuud.

Haljala Vallavalitsus korraldas veebruari kuus hanke leidmaks tööde teostaja.

Töödeks läheb ilmselt märtsis, aprillis. Lõpptäht-

aeg raietööde teostamiseks on 15. aprill, mil algab Haljala valla tiheasustusaladel linnu rahu.

Kodanikelt ootame mõistvat suhtumist.

Raieks minevate puude asu-

koha kaardirakendusega saab tutvuda aadressil <http://arcg.is/Ify0D80> ja Haljala valla kodulehel.

Vösu Külaselts: Anneli Alemaa, Gadi Lübek, Hannula Lepp, Jana Ehasoo, Monika Salu; Käsma Külaselts: Mari-Liis Vohli, Eduard Vainu, Virge Ong, Taavi Sinimäe, Liina Altroff. Pildi tegi Eduard Vainu

Vösu Külaselts sai hoo sisse!

2020. aastal saab Vösu esmamainimisest 510 aastat (3.04.1510 mõisade vahetus-ürik) ja Vösu kui suvituskoha kiire arengu algusest 150 aastat (1870. a. Peterburi-Paldiski raudtee avamine). 109 aastat tagasi (1911.a.) kujunes välja Vösu tänane keskus, kui postimaja viidi üle Posti ja Mere tänava nurgale ja sinna tuli ka bussipeatus. Sama ajal rajati lisaks põhilanike asustusalale kolm suurt suvilarajooni. Minevikku tuleb hinnata ja mäletada, olevikus elada ja tegutseda, et oleks tulevik, mida loota ja soovida! Mõõdunud aasta sügisel leidis seitsmeteistkümnendal aastal Vösu külaseltsi ühise aja ja põhjuse kokku saamiseks – nende hulgas nii põlisvõsukad, kelle juured on 19. sajandis, kui ka tänased püüasid, suvevõsukad või lihtsalt Vösu sõbrad: Anneli Alemaa, Hannu-

la Agur-Lepp, Aili ja Ivica Ednaševsky, Jana Ehasoo, Kristel Geine, Svetlana Järv, Karmen Kask, Merike Lang, Margus Risti, Monika Salu, Argo Servet, Raul Tagaväli ja teised, kes soovivad siinkohal tahaplaanile jääda. Otsustasime, et Vösu veel paremaks muutmiseks on edukas ühiselt külaseltsina tegutseda. Nagu nimedest näha, on tegu aktiivsete võsukatega, kes muuhulgas on elanik, puhakaja või ettevõtja. Kõigi meie idee on Vösu harmooniline arendamine nii puhke-, töö-, kui elukeskkonnana. Juhatus valiti asutajate hulgast seitsme liikmeline. Külaseltsi asutamisel kõneks olnud teemad kaardistas juhatus jaanuari koosolekul nii külaseltsile jõukohasuse kui Vösole pakilise aspekti. Järgmiseks – sõnadelt tegu-

dele – ühestki ideest ei saa tegu ilma tegijateta! Tegijaid ootab: suurürituste võsuhõralikumale korraldamisele kaasa aitamine, turismiinfopunkti rajamine, piirkonna sündmuste kalender ja selle propageerimine ning mitmed Vösu tuntuist, heakorda ja atraktiivsust, nii elu- kui suvituskohana, tõstvad projektid. Peame oluliseks külaseltsi juurde ka ettevõtjate ümbrala loomist. Nii saame asjatundlikult arutada Vösu ettevõtluskeskkonna arengute üle ja samme astuda, et Vösul oleks nii eluks kui puhkuseks vajalikke töökohti ja teenuseid selliselt, et elu- ja puhkusekeskkond oleks ühtviisi head. Tegutsesime teha, et annab pika ea ja tõhusa sisu lai koostöö – Vösu Külaseltsi juhatus pidas esimesed partnerluskohtumised Käs-

ma Külaseltsi juhatusena ja Vösu Kandikoguga. Arutati, mida teha koos ja kuidas parimal moel üksteise ning ühiste eesmärkide saavutamisele kaasa lüüa! Vösu Külaseltsis on tänaseks 30 liiget. Kõigil külaseltsiga liituda soovijatel on võimalus jooksvalt avaldus esitada ja projektiteeskondadega liituda. Infot leiab meie kodulehel vosuselts.ee ning meile saab kirjutada e-postile info@vosuselts.ee. Vösu Külaselts on mittetulundusühing, mis viib ellu Vösu elu edendavaid projekte, koondab selleks ressursse ja tegutseb oma liikmeskonnaga ning koostöös partneritega.

Monika Salu
Vösu Külaseltsi juhatuses esimees

Tehnoloogiline paus Aaspere-Haljala teelõigu ehitusel

Tulenevalt ilmastikuoludest on Maanteeamet kehtestanud ehitaja ehk AS Merko Ehitus Eesti ettepanekul põhimaantee nr 1 (E20 Tallinn-Narva) Aaspere-Haljala teelõigu ümberehitustöödele alates 2. veebruarist tehnoloogilise pausi, mis kestab eeldatavasti kuni märtsi lõpuni. Tööde jätkamise kuupäeva täpsustatakse märtsi lõpus.

Merko Ehitus Eesti ehitab Tallinn-Narva maantee Aaspere-Haljala teelõigu ümber mõlemas suunas kahe rajaga teelõiguks. Kuni teelõigu valmimiseni on tööde piirkonnas liiklejatele igal ajal avatud mõlemas suunas üks 3,5 meetri laiune sõidurada. Eelmise aasta suvest kestnud ümberehitustööd on kulgenud plaanidele vasta-

valt. Talve alguses valitseb pehme ilm võimaldas korrapärase tehnoloogilise pausi algust edasi lükata ja mõnes tööloigus teha algse ajakavaga võrreldes plaanist rohkem.

Hea liikleja, palume ümberehitataval teelõigul

liigeldes tähelepanelikkust ja ajutiste liikluskorraldusmärkide järgimist ning soovime mõõdasõite ja muid ohtlikke manöövreid vältida. Liikluskorralduslik info on kõige mugavamalt kättesaadav Maanteeameti liiklusinfo rakenduses tarktee.

mnt.ee ja maanteeinfo lihinumbrit 1510. Täpsem info projekti kohta on leitav Maanteeameti kodulehelt: <https://www.mnt.ee/et/ehitus/romeda-haljala-loigu-ehitus>

Haljala vallavanem Ivar Lilleberg Foto: Avo Seidelberg

Hea Haljala valla rahvas!

Eesti Vabariik on eelkõige inimesed. Haljala vald on eelkõige inimesed. Meie riigi on vabaks võidelnud meie inimesed, meie esivanemad. See teekond ei ole olnud kerge, aga ometi saame väärikalt tähistada vabariigi 102. sünnipäeva. Sageli unustame, et olenemata ülitsemistest, kiusamistest, näpuga näitamistest ning erimeelsustest, elame ikkagi siin ühes Haljala vallas, ühes Eesti Vabariigis. Ja uskume mind, me peame siia ära mahtuma. Me mahume, kui käitume nagu meie eisisad käitused. Kõik olid ühise asja eest väljas, oleme meie ka.

Täna oleme me jõudnud ajajärku, kus meil on mugav olla. Meie mõtted ei küündi täna kaugemale kui mugava luksusauto liisimiseni või tsentraalveetoru rajamiseni ainult oma majani. Nii ei saa enam! Hakkame mõtlema ja unistama suuremalt. Teeme koos parima Eesti, parima Haljala valla. Kui mõtleme suurelt, saavad Eesti 202. sünnipäeval meie lapsed ja lapselapsed Haljala vallas õelda, mis on edasiviiv jõud.

Millest mina täna unistan? Mina unistan, et Haljala valda ei võetaks kehvade teenusepakujana vaid hea koostööpartnerina. Et meil ei oleks nagu ühes korvpallimängus, kus kaks meeskonda võistlevad üksteise vastu ja võitjana saab väljuda ainult üks. Vaid ta on nagu hästi hooldatud metsaalune, kus kõik on kõigega seotud. Üksteist toetatakse, väärtustatakse ja hoitakse. Üksteist tegemistest tuntuks huvi ja neile elatakse kaasa. Ma usun, et see unistamine täitub.

Ma tahan tänada kõiki neid inimesi, kes on otsustanud teha midagi meie noorte, vanade, looduse ja kultuuri heaks. Need inimesed ei tunne sõna „oma“, sest neil eksisteerib vaid asend „meie“. Nema ongi meie inimesed! Inimene olla tähendab teha endast midagi rohkemat, kui sa oled. Hea rahvas, ärme unusta olemast eelkõige inimesed.

Ilusat vabariigi aastapäeva!

Ivar Lilleberg
Haljala Vallavanem

TÖÖPAKKUMINE
“Lepispea Caravan & Camping” Vösul

otsib ausat, korrektset, kohusetundlikku, töökast

ABITÖÖLIST ja KORISTAJAT
(aprill - september) (mai - september)

Tööülesanded (abitöölisele): muru niitmine murutraktori ja trimmeriga, erinevad korrastus- ja hooldustööd laagripplatsil, värvimistööd, puude ladumine, rehitsemine ja teised sarnased jooksvad tööülesanded.

Tööülesanded (koristaja): eelistatavalt hommikuti abiruumide koristamine, korrahoold, lillede kastmine jms. Osalise ajaga töö.

Kui sa soovid teha tööd, siis palun **kirjuta** meile: info@lepispea.eu või **helista** gsm nr. 55 614 843 (Helmut)

www.lepispea.eu

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGID

Haljala Vallavalitsuse
22.01.2020 istungi kokkuvõte

Määrati sotsiaaltoetus kuuele isikule kokku summas 1110,00 eurot.

Anti MTÜle KLOTS tasuta kasutusse Haljala vallale kuuluv Haljala alevikus Vesikjärve tn 3a kinnisasi, pindalaga 0,17 ha, tähtjaga 10 aastat. MTÜl on kavas projektrahastusega korvpalli ja võrkpalliplatsi väliinventari uuendamine.

Kinnitati ideekonkursi „Võsu aleviku keskosa arhitektuuri-voistlus“ võitja ja preemiade saajad.

Väljastati ehitusluba Kärmu külas Tööstuse katastriüksusel asuvalle teraviljahoidlale, Pihlaspea külas Mäotsa katastriüksusel asuvalle kuurile ja Eisma külas Uno katastriüksusele päikesejaama rajamiseks.

Väljastati kasutusluba Eru külas Pedaja katastriüksusel asuvalle üksikelamule.

Väljastati projekteerimistingimused Vatku külas Hansu katastriüksusele elamu püstitamiseks.

Anti Osaiühingule Idavere Mõis üürile elamispind aadressil Võsu mnt 4.

Otsustati lisada 2020 võõrandatava vallavara loetelu Haljala valla 2020 eelarve seletuskirja teksti ja esitati Haljala valla 2020. aasta eelarve eelnõu II lugemisele terviktekstina.

Info ja muud küsimused. Vallavalitsus tegi majandus- ja hankejuhile ülesandeks selgitada välja tootjapoolsed tarne (seal hulgas tarne aeg, maksete tasumise tähtjad ja kindlustus) tingimused.

Haljala Vallavalitsuse
29.01.2020 istungi kokkuvõte

Marko Torm ja Meelis Parijõgi tutvustasid Võsu saunafestivali kontseptsiooni ja korraldamise koostöökohti vallaga. Määrati sotsiaaltoetus kaheksale isikule kokku summas 1650,00 eurot.

Määrati huvihariduse ja huvitegevuse õppuri toetus ühele lapsele.

Määrati huvihariduse ja huvitegevuse teenusepakkuja toetus Maare Sport MTÜ-le, summas kuni 880 eurot ühes kuus, ajavahemikul 01.01.-31.05.2020, tennis treeningute läbiviimiseks Võsu Spordihoones.

Nimetati vallavalituse esindajana Näpi Kooli Nõukotta vallavanem Ivar Lilleberg.

Tehti volikogule ettepanek muuta Haljala Vallavalituse hallatavate asutuste töötajate palgajuhendit alates 1. märtsist 2020 ja esitati vastav eelnõu.

Seati Haljala valla omandis olevale Haljala alevikus asuvalle kinnistule Uus põik 16, tähtajaline ja tasuline hoonestusõigus Maaja Laast kasuks.

Kinnitati Haljala Rahvamaja nõukogu koosseisus Krista Keedus, Neeme Kuningas, Kertu Karus, Andres Truman ja Marko Torm.

Moodustati Võsu Kooli uue hoone detailplaneeringu koostamise, koolihoone projekteerimise ja ehitamisega seotud küsimuste lahendamiseks komisjon koosseisus: komisjoni esimees vallavanem Ivar Lilleberg, liikmed Meelis Kuzma, Anti Puusepp, Liina Altroff, Riina Kaptein, Greete Toming ja Vello Väinsalu.

Muudeti Haljala valla kriisikomisjoni koosseisu arvates komisjonist välja Klarika Adonov ja määrati uueks kriisikomisjoni liikmeks sotsiaaltöö juht Airi Öösalu.

Nimetati Haljala Lastead Pesapuu hoolekogu liikmeks vallavalituse esindajana Kristi Tomingas.

Kinnitati Muike, Palmse ja Võsupere külade ühiseks küla-vanemaks Annika Hallimäe.

Väljastati ehitusluba Haljala vallas Käsma külas Lainela tn 1a katastriüksusel puhkekodu komplekseks rekonstrueerimiseks.

Väljastati projekteerimistingimused Haljala alevikus Uus tn 14 kinnistule üksikelamu (kompleks-majandushoone laiendamise üle 33% esialgu kavandatavast mahust) ehitusprojekti koostamiseks.

Kiideti heaks 2019. aasta Hajaasustuse programmi projekti „Jaaniarahva veevarustusüsteemi rajamine“ aruanne.

Otsustati lugeda korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt mitteliitunud kolm jäätmevaldajat Haljala jäätmeveo piirkonnas ja kolm jäätmevaldajat Vihula jäätmeveo piirkonnas, lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud üks jäätmevaldaja Haljala jäätmeveo piirkonnas ja kaks jäätmevaldajat Vihula jäätmeveo piirkonnas.

Tehti volikogule ettepanek algatada Haljala valla jäätmekava aastateks 2021–2026 koostamine ja esitati vastav eelnõu.

Tehti volikogule ettepanek muuta Haljala Vallavalituse palgajuhendit määrates teenistuskohdade põhipalga alammäärad ja esitati vastav eelnõu.

Haljala valla uus
ehitusspetsialist on ametis

Jaauaris asus **Haljala valda tööle Heldur Veidenbaum, kes asus täitma pikalt otsitud ehitusspetsialisti ülesandeid.**

Katrin Kiv i

Heldur Veidenbaum on pärit Virumaalt, sünnilinn on Kiviõli - juured on Viru-Jaagupi kihelkonnas, Pajustis. Praegu elab ta Rakveres. Veidenbaum on lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi, tänase Tehnikaülikooli keemiateaduskonna puidutöötlemise erialal 1985.aastal.

„Väärtustan haridust,“ ütleb Haljala valla uus ehitusspetsialist. „Aastate jooksul olen läbinud erinevaid ehitusvaldkonna koolitusi nii Eestis kui välismaal. Mulle meeldib õppida ja läbi elu olen omandanud uusi teadmisi ja oskusi, olen ehitanud, oskan keevitada, värvida ja remontida autosid.“

Haljala piirkond ei ole Vedenbaumile sugugi võõras, nimelt on ta töötanud AS Haljala Ehituses töjuhina. „Tähtsamad objektid

olid Sagadi ja Palmse mõis, Rakvere kohtumaja, Rakvere linnus, Rakvere Teatri väike maja,“ meenutab ta.

Kõik Veidenbaumi senised tööd on olnud seotud inimeste ja protsesside juhtimisega. Näiteks on ta töötanud Rakvere Metsamajandis puidutöökoja juhatajana, Rakvere Ametikoolis ehitus- ja puiduerialade kutseõpetajana, Nowap'is ehitusjuhina.

“Kuna olen ehitusvald-

konnaga kokku puutunud nii praktiliste töökogemuste, kutseõpetajana kui ka ehitusjuhina, siis kandideerimine Haljala Vallavalituse ehitusspetsialisti ametikohale andis võimaluse senised teadmisi ja kogemusi rakendada,“ märgib ta. “Esimesed nädalad on läinud väga kiiresti sisseelamiseks ja uute oskuste omandamiseks. Mul on hea meel taas kohata tuttavaid inimesi. Eriti tegi

mulle rõõmu hetk, kui ühel päeval väike koolipoiss vastu tulles teretas.”

Heldur Veidenbaum tegeleb ehitusspetsialistina igapäevaselt kogu valla territooriumil ehitustegevuse alaste menetluste läbiviimisega, lubade aluseks olevate haldusaktide koostamise ning kodanike ja ettevõtjate nõustamisega ehitusalastes küsimustes.

Veidenbaumi sõnul on ehituses toimunud ja toimumas suured põhimõttelised muutused. Kiiresti muutuvad nõudmised, tehnoloogiad, ehituslikud normid ja seadused.

“Täna ehitades ei saa enam öelda, et oleme ju kogu aeg nii teinud,“ räägib Veidenbaum. “Liginullenergia tasemel vastavate hoonete ehitamiseks pidime avaliku sektori hoonete puhul olema valmis alates 2018. aastast ja erasektori hoonete puhul alates käesolevast 2020.aastast. Oma igapäevast tööd tehes tahan aidata meie vallaelanikke, anda nõu ja leida parimaid lahendusi.”

Haljala valla ehitusspetsialist Heldur Veidenbaumiga saab ühendust telefonil 50 57915 või e-posti aadressil: heldur.veidenbaum@haljala.ee

Ehitamisest ja esemete
ladustamisest võõrale maale

Kahjuks on viimasel ajal sagenenud juhtumeid, kus Haljala valla naaberkinnistu omanikud on ebaseaduslikult ladustanud esemeid ja ehitusjätmeid Haljala vallale kuuluvale maale. Samuti oleme avastanud mitmeid juhtumeid, mil on ebaseaduslikult püstitatud ehitisi Haljala vallale kuuluvale maale.

Selline tegevus on keelatud. Kellelegi ei meeldiks, kui naaber ladustab tema maale esemeid ja jätmeid või püstitab puukuu-ri. Õnneks ei ole probleem levinud naaberkinnistute puhul. Enamuselt on eraomanikud oma naabri õigusi austavad, kuid kahjuks arvatakse, et valla maal võib teha kõike.

Juhin tähelepanu, et Haljala Vallavolikogu 18.09.2018 määrus nr 36 Haljala valla heakorraeeskiri § 13 p 1 kohaselt heakorranõuete täitmise tagamiseks on keelatud ristsadade ja reostada avalikku kohta ning eeskirja § 13 p 6 kohaselt on keelatud ladustada jätmeid selleks mitteetendatud kohta.

Eeskirja § 13 p 11 kohaselt on keelatud ladustada ja hoida kütte-, ehitus- või muud materjali väljaspool kinnistu territooriumi v.a naaberkinnistu omaniku nõusolekul.

Ka asjaajaguseadus § 144 lg 1 kohaselt on kinnisasja omanikul õigus nõuda, et naaberkinnisasjale ei püstitataks või seal ei säilitataks rajatist või seadeldist, mille suhtes on alust eeldada, et see tekitab keelatud mõjutuse tema kinnisasjale. Võib

Haljala valla maal asuv ebaseaduslik ehitis ja esemed

väita, et igasugune ebaseaduslik tegevus tekitab keelatud mõjutuse omaniku kinnisasjale.

Et tagada heakorraeeskirja nõuetest kinnipidamist on Haljala Vallavalitsusel õigus koostada korrarikummise lõpetamiseks ettekirjutusi ja rakendada sunniraha seaduses sätestatud alusel ja korras. Heakorraeeskirja nõuete eiramise eest on sunniraha ülemmäär 9600 eurot.

Ehitiste püstitamise nõuded sätestatakse ehitusseadustikus. Enamjaolt valla maale püstitatavad ebaseaduslikud ehitised on abihooned ja varikatused.

Ehitusseadustik sätestab, et elamu teenindamiseks ettenähtud abihooned püstitamiseks ehitisealuse pinnaga 0-20 m² ja kuni 5 meetrit kõrge ei ole vallavalitsuselt vaja taotleda ehitusluba ega esitada ehitusteatist, kuid see ei anna õigust püstitada ehitist võõrale maale, sh vallale kuuluvale maale.

Ebaseadusliku ehitise omanik peab tulevikus arvestama, et õigusliku aluse ja võõrale maale püstitatud ehitised tuleb tõenäoliselt lammutada.

Et ära hoida sunniraha rakendamist, ärgem ladustagem esemeid ja jätmeid võõrale maale ning ärgem ehitagem võõrale maale.

Lihtsam on ebaseaduslikku tegevust ennetada, kui võidelda tagajärgedega ja tekitada endale üleliigseid probleeme ning kulutusi.

Vallavalitsus ei jõua alati õigeaegselt ebaseaduslikku tegevust tõkestada, kuid tänu Maa-ameti kaardiserveri kaardirakendusele on rikkumised võimalik tuvastada ka hiljem.

Tiit Jõgi
Vallavalituse järelevalvespetsialist

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGID

Haljala Vallavalitsuse
5.02.2020 istungi kokkuvõte

Määrati sotsiaaltoetus neljale toetust vajavale isikule kokku summas 870 eurot.

Lõpetati ühe isiku hooldus ja hooldajale hooldajatoetuse maksmine.

Tehti volikogule ettepanek tõsta alates 1. märtsist 2020 toimetulekutoetuse määramiseks eluruumi alaliste kulude piirmäärasid ja esitati vastav eelnõu.

Määrati 2019. aasta tunnustusavalduste, Haljala valla aukodanik ja elutööpreemia, rahalise preemia suuruseks 1600 eurot. Otsustati tunnustada Haljala valla tänukirjaga Sõiduabi OÜ-d väga hea koostöö eest sotsiaaltransporditeenuse osutamisel, Lembit Kirsipud pikaajase ja tänuväärse töö eest Haljala Rahvamajas ja 2019. aasta tunnustusavalduste, Haljala valla aukodanik ja elutööpreemia, nomine - Anne Sambla, Jüri Sikkut, Asta Samolberg, Malle Veiert, Taavi Teinbas, Luule Tull ja Liina Altroff.

Kiideti heaks 2019. aasta Hajaasustuse programmi projektide „Lengi kinnistule puurkaevu ja joogiveesüsteemi rajamine“ ja „Metsmaa talu puurkaevu rajamine“ aruanded. Kinnitati üheks aastaks seitsmeliikmeline Haljala kandikogu koosseisus Margus Laigu (Haljala), Tiit Toming (Auküla), Marju Kirsipu (Idavere), Sven Rannar (Lihulõpe), Piret Villum-Salak (Tatruste), Meelis Kuzma (Võle) ja Margus Punane (Haljala). Otsustati korraldada Võsu ranna-alal rannarajatiste ehitustööde teostaja leidmiseks avatud riigihange „Võsu ranna-alal rajatiste ehitustööd“, nimetada hanke eest vastutavaks ja hankelepingu täitmise eest vastutavaks isikuks majandus- ja hankejuht Annes Naan ning moodustada hanke läbiviimiseks komisjon koosseisus Annes Naan, Heldur Veidenbaum ja Anneli Kivisaar.

Otsustati sõlmida MTÜga Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus tähtajaline üürileping Tallinna mnt 8 asuva pinna üürimiseks.

Esitati Võsu aleviku, Käsma ja Vergi külade liikluspindade korramise küsimus volikogu kogukonnakomisjoni ja Võsu kandikogule arvamuse kujundamiseks. Nimetati Lääne-Viru maakonna tervisenõukogusse vallavalituse esindajana sotsiaaltöö juht Airi Öösalu.

12.02.2020 istungi kokkuvõte

Määrati sotsiaaltoetus neljale isikule kokku summas 660 eurot.

Otsustati tasuda ühe lapse sotsiaalteenuse kulud arvete alusel kuni 31.05.2020.

Määrati ühele isikule igakuine sotsiaaltoetus kohamaksu ja transpordi osaliseks hüvitamiseks alates 10.02.2020. Keelduti projekteerimistingimuste väljastamisest Käsma külas Lauliku kinnistul asuvalle hoonel.

Anti kasutushuba Pihlaspea külas Mäotsa kinnistul asuvalle kuurile.

Otsustati seada sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Haljala valla omandis olevale Võsu alevikus asuvalle Kalda tänav L2, sihtotstarve transpordimaa 100%, pindala 2003 m². Kiideti heaks 2019. aasta Hajaasustuse programmi projekti „Kiviräga talu veeesiteemide rajamine“ aruanne. Otsustati lugeda Vihula jäätmeveo piirkonnas üks jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud kolm jäätmevaldajat perioodiliselt mitteliitunud.

Kinnitati 2020 hajaasustuse programmi valdkonnad prioriteetseks järjekorras ja moodustati hajaasustuse programmi raames finantseerimiseks esitatud taotluste hindamise ja rahastamissettepanekute tegemiseks 5 (viie) liikmeline komisjon koosseisus: esimees - planeerimis- ja keskkonnaspetsialist Kuldar Pärn, liikmed sotsiaaltöö juht Airi Öösalu, arendus- ja kogukonnaspetsialist Anneli Kivisaar, vallavalituse liige Avo Bergström ja vallavalituse liige Kristel Tõnisson.

Vallavalitsus ei nõustunud esitatud andmetel alusel 29,2 kilomeetri riigi tugiteede ülevõtmisega vallale. Otsustati alustada Tatruste terviseradade arendamisega radade planeeringust ning seejärel planeerida raideid. Vallavalitsus arutas valla metsast murdunud ja kuivanud puude elanikele kütteks tegemise võimaldamist. Kõiki asjaolusid hinnates teeb vastava otsustuse planeerimis- ja keskkonnaspetsialist. Nõustuti Haljala Vallavalituse hallatavate asutuste töötajate palgajuhendi muutmise eelnõus tehtud muudatustega ja esitati eelnõu muudetud kujul volikogule menetlemiseks. Võeti menetluses tagasi Haljala vallavalituse palgajuhendi muutmise eelnõu.

San tehnilised tööd
Toruabi ja avariide likvideerimine
Veevarustusüsteemid/Kanalisatsioonüsteemid
Ventilatsioonüsteemid
Ehitus / Paigaldus / Hooldus
+372 5668 2756
koster.tonu@gmail.com

19. märtsil kell 18 on Lahemaa rahvuspargi külastuskeskuses loodusõhtu aasta loomast 2020 – nahkhiirest – ainast lendavast imetajast. Kuidas, miks, millal ja kui kiiresti nahkhiired lendavad, kas neil on seos hiirte või hoopis lundega, mis kasu on veidraste näojoontest ning mis see ajalokatsioon veel on? Selle aasta loom on väga põnev olend ja teda tuleb tutvustama Keskkonnaameti ekspert Liisa Rennel, kes on nahkhiirtega tegeleud üheksa aastat, neist paaril on ta uurinud just Lahemaa veekogudel toituvaid ja vanades metsades elavaid nahkhiiri. Loodusõhtu on tasuta! Olete oodatud! Lisainfo tel 329 5555, info.lahemaa@rmk.ee, www.loodusegakoos.ee

MÕNE REAGA

Võsul avati näitus

Võsu rannaklubis on avatud Võsu kooli õpilaste kunstinäitus „Minu lemmikloom“, mille korraldas Võsu kooli 8.klassi õpilane Krislin Braun (fotol vasakult esimene) oma loovtööna. Näitus on avatud kuni 23. märtsini ning kõigil on võimalus hääletada oma lemmikjoonistuse poolt.

Toolset korraldatakse heategevuslik kontsert

9.aprillil toimub Toolse Puhkeküla saalis heategevuslik kontsert, mille eesmärk on koguda toetusi Toolse linnuse juurde tualeti ehitamiseks. Suvisel perioodil on siinkandis palju külalisi, kuid see oluline „majake“ on puudu. Nüüd oleme otsustanud selle murega tegeleda ning kutsume Teid kontserdile, et saaksite soovi korral meid toetada. Kontseril laulab Kaire Rapur ning avatud on väike kohvik. Kontsert algab kell 18.30. Soovijad saavad annetus teha ka ülekanenda: EE917700771002777576 MTÜ Toolse Okkad

Karepa kodukandipäeval 11. juulil toimub kl 10-15 rahvamaja juures laat. Kutsume laadale talutoodete müüjaid. Oma osalussoovist anna teada tel 5137911

MÕNE REAGA SPORTI

Allar Raudla juhhib lauatennisse seeriavõistlust

Lauatennisse seeriavõistluse Võsu 8 neljanda etapi esikohala võitis Kalle Lehismets Jõhivist, teiseks jäi Gennadi Šaburov Viru-Nigulast ja kolmandaks Sergei Kurtin samuti Jõhivist. Veteranide parim oli Haljala kandist pärit Uno Ridal, parim noormängija oli Rakvere Pinxi ridadest Ert Arpo. Haljala valla parimana jõudis kuuendale kohale Avo Seidelberg.

Nelja etapi kokkuvõttes asus seeriat juhtima Allar Raudla. Järgnevad Avo Seidelberg ja Maksim Sharofost. Esikümnes on kolmel mängijal üks etapp vähem kirjas, seega sarja võitjad selguvad viimasel etapil. Järgmine etapp toimub 23. veebruaril paarismängus.

Lääne-virukate dessant Järvamaale

Veebruarikuul esimesel nädalavahetusel osales Lääne-Viru võistkond spordiliidu Jõud lauamängude mittevõistluste vabariiklikel meistrivõistlustel. Võistkonda kuulusid Helgi Vasemägi Tapalt, Ervins Veitsurs ja Tiit Järve Viru-Nigulast, Kalev Pagar ja Veljo Mõek Rakverest, Aarne Ruuto Kadrinast, Tarmo Nuija ja Avo Seidelberg Haljalast. Jõudsime neljandale kohale, meist eespool olid Pärnumaa, Järva- ja Raplamaa. Kokku osales 7 maakonda. Punkte töid võistkonnale: Helga Vasemägi 13, Avo Seidelberg 11, Veljo Mõek 9, Kalev Pagar 9, Tiit Järve 8, Ervins Veitsurs 7.

Staažika mittevõistleja Ervins Veitsursi sõnul esines Lääne-Viru võistkonnana esmakordselt, varem piirdus osavõtt kahe-kolme võistlejaga.

Toolse lood

Ene Loo

Toolse lossivaremed on ained andnud nii mõnelegi jutule. Sealne rüütel on tuntust kogunud sõjamehe ja röövlina, mis omakorda annab põhjust rääkida suurest varandusest. Varanduse kätesaamine on aga omaette kunst. Kõige pikem ja varasem leitud jutt Toolse rüütlist on ilmunud 1893 pealkirjaga „Hugo ja Tekla: jutustus Toolse (ran-na) lossist ja ritterist, mis seal 15. aastasajal tõeste on sündinud. Algpärane jutt vana kirjade järele“. Loos on pikalt kirjeldatud rüütel Otto pahategusid, kui karm, hoolimatu ja halastamatu ta oli oma alamate ja kogu ümbruse vastu, kuni Rakvereni välja, kartmata mitte kedagi. Vanemaks saades tundis Otto, et tal on siiski midagi puudu ja leidis, et peab naise võtma. Kaasaks valis ta välja Andja mõisapreili Tekla, kes paraku oli tema onupoja Hugo, kes lossis kasvatada ning hiljem vara ülevaataja oli, pruut. Kui siis kord röövilt tulles leidis Otto oma naise ja onupoja koos aega veetmas, läks asi tuliseks, mille tulemusel lasi Hugo onu tema enda relvast maha. Sosistati küll, aga pealtnäggijaid ei olnud ja kõigil oli lihtsalt hea meel, et kurjast rüütlist lahti saadi. Kui siis jälle pulmi peeti, tuli sünge mees mustal hobusel kirkusse, trampis pei jalge alla ja võttis pruudi kaasa. Kõik

pidasid meest põrgust tulnud Ottoks. Ratsanik viis pruudi sinna, kus Otto oli tapetud ja risti alla maha maetud ning mattis neiu elusalt oma mehe kõrvale. Hiljem tuli välja, et ratsanik oli Otto vend Konrad, kes parajasti maailmaseiklustelt tagasi jõudis ja oli Otto relvakandjat kohanud, kes siiski pahategu pealt oli näinud, kuid kartis suud paotada, sest kes teda ikka usuks. Hilisemad jutud on tõenäoliselt selle põhjal tekkinud ja mida uuemad, seda lühemad ja natuke oma moodi mугandunud. Nii on raamatus „Esi-vanemate varandus“ tege-ljult sama jutt, aga hoopis teise lõpuga. Sellest mõrsjast ei kuulnud enam midagi. Aga merelt hakati aeg-ajalt mõr-sja häälega kaebekisa kostma. Kes siis aga merele läinud, see enam tagasi ei tulnud. Kogumikus „Haljala kihel-konna suuline pärimus“ on onupojast saanud Toolse lin-nuse toapoiss ja mõisapreilist kalamehe tütar Andja külast. Lõpp aga hoopis omamoodi. Vägust said surma nii ratsu, rüütel kui tüdruk. Ratsu ja rüütel said mullaks aga tüd-rukust jäi järele kivisamm, mis ülaosas mitu võotti näha. Seal olnud tüdrukul helmed kaelas, trampis pei jalge alla ja võttis pruudi kaasa. Kõik

tanud raamatu „Toolse Hunt“, ilmunud 1938. See on kaas-ajastatud lugu, kus kaks pois-si lähevad suveks Kundsasse vanaonu juurde. Vanaonu viib nad lossi varemeid vaatama ja räägib loo Toolse Hundist. Peategelaseks on pois Aaru, kes elab vanaisaga mere ääres, käivad kalal ja elavad vaikset elu. Kord paneb vanaisa Tarp rannas võrke kuivama, kui tulevad lossi sõjasulased ning mõõda minnes raiub üks võr-gu mõõdaga pooleks. Kui Tarp rahuolematust väljendab, lüüakse ta uimaseks ja viiakse kaasa. Aarul õnnestub saada lossi kõiki jooksupoisiks ja hiljem sõjasulaste juurde rel-vapuhastajaks. Kord pääseb ta ka keldrisse vangidele söö-ki viima ja leiab oma vanaisa üles. Kui siis Hunt oma sulas-tega jälle merele läheb, lunib Aaru end kaasa. Sobival het-keel virutab ta tüüri hoidvale Hundile kopsikuga nii, et see üle parda lendab. Paat läheb ümber, kõik sõjasulased lähe-vad oma raudrüüdega põhja, ainult Aaru pääseb kaldale. 2011 on Virumaa Muuseumid välja andnud lastele „Rüütel Otto seiklused“. See rüütel on muidugi teistsugune, paraku elab ta Rakvere linnuses, kuid jõuab ka Toolse inimesi pääst-ma. Toolse rüütli kokku kantud varandust valvavad ussid. Kes ussidele kurja teeb, saab

karistatud, kes piima viib, sellel on ikka hea õnn. USSi-de lugu on piisavalt lühike, et olla erinevates väljaannetes samasugune.

Eestimaale on rikkalikult varandusi maha maetud. Sellest pajatab Mare Kalda „Rahapajaraamat“. Sealse jutu järgi tahab aare ise lagedale tulla. Nii kostubki lossi pere-toa põranda alt „Ma tõusen, ma tõusen, ma tõusen.“. Tal-lipoiss on siis kõige julgem ja kolmandal õhtul, kui kõik tei-seed on juba magama läinud, lubab ta aardel lõpuks üles tõusta. Tallipoiss korjas kõik kulla ja hõbeda kokku, läks sealtkandist minemaja sai rik-kaks meheks. Nii et – Toolse varandus on läinud Toolsel elas ka argasid poissmehi ja upsakaid piiga-sid. Raamatust „Lugusid siit ja seal“ saab lugeda, kuidas üks Toolse mees endale kui-dagi naist ei leidnud. Saab siis targalt nõu ja võtmel, millega Toolse lossi keldris kaks kirstu lahti keerata, et niimoodi nii pruudi kui kaasavara saada. Paraku valvavad kirste kole-dad elukad, keda mees trotsi-da ei julge. Nii ei saagi ta naist elu lõpuni. Alles viiesaja aas-ta pärast on võimalus uuesti proovida. „Virumaa viguriga lood“ paja-tab sellest, mis juhtub, kui rik-ka kalamehe tütar liiga ups-a-kust täis on ja ühtegi kosilast vastu ei võta. Nii saadab vana-kuri ise oma poja tüdrukule õpetust andma. Uhke mõis koos pulmalistega kaob valju kargatusega. Vaid kivisamm seisab tänapäevani Raudlepa küla väljal. See aga on tuttav juba ühe teise loo lõpust. Erinevaid lugusid rüütlist, ussidest, varandusest, vana-poistest ja –tüdrukutest rääki-sime ja lugesime 31. jaanuaril Karepa raamatukogus.

Lahingus käisid: Johanna Lipp, Marleen Türbsal, Kristelle Urmet, Anna- Maria Laats, Kariina Punnar, Iiti Nigul, Kaisa Sooväli, Karoline Pullat, Sander Kaldma, Joosep Lipp, Karl-Erik Tánavaots, Marcus Märten Vainumäe, Mattias Erik Aitman, Tristan Tedrekin, Jonas Valving ja Kaspar Heinla

Õpetaja Monika alustas õpetajateed juba väikese tüdrukuna

1. septembril alustas Haljala Koolis õpetamist klassiõpetaja Monika Karing, kes tegutseb hetkel meie koolis 2.A klassi-ga. Koolijuht Ivo arutles õpe-taja Monikaga koolide elu-olu üle.

Sa oled töötanud erinevates koolides ja oled kogemustega õpetaja. Kas saad kinnitada seda teesi, et iga kool on erinev?

Jah, loomulikult on iga kool erinev. Erinev võib olla juh-timisstiil, traditsioonid, mis-sioon, kooli suurus ja palju muud. Minu esimene töökoht oli Narva Eesti Gümnaasium, alustasin seal 19-aastaselt, noor ja roheline, kodust kau-gel võõras linnas. Selles koolis oli õpetajate missiooniks hoia-da eestlust. Ainuke koht lin-nas, kus eesti keelt võis kuul-da, oligi eesti kool. Need aas-tad ei olnud kerged, aga nüüd võin öelda, et sain seal väga tugeva aluse õpetaja tööks.

Minu teiseks töökohaks sai Sonda kool, mis oli väga kodune ja armas. Väikesed klassid, südamlikud ja siirad õpilased ning toetav kogu-kond. Viimasel aastal olime nagu üks suur pere 17 lapsega. Kuna koolis oli vähe õpilasi, siis õpiti liitklassides ja õppe-töö oli suuresti individuaalne. Töö liitklassis tähendab aga toetlikkust, toetult tundide ettevalmistamist ja pidevat kiiret ümberlülitumisvõimet. Aastaid niimoodi töötades õpetaja väsis, väsisin ka mina

Õpetaja Monika Karing oma õpilastega sõbrapäevakaarte üldistamas. Foto: Greete Tõming

ja jõudsin äratundmisele, et on vaja edasi liikuda. Sellest õppeaastast töötan Haljala koolis ja tunnen, et tegin õige valiku.

Meie esimesel kokkusaamisel ütlesid, et õpetaja elukutse oli sinu teadlik valik. Kas sama kindlalt tahtsid saada just klassiõpetajaks või olid ka muud variandid?

Väikese tüdrukuna mängisin ma sageli algklassiõpetajat. Mul oli tahvel, suur klassipäevik ja nukud, keda õpetada, eks kippusin ka vända õpetama, kuigi ta on minust 5 aastat vanem. Kõige toredam oli hinnete panemine, võibolla sai mõni üleannetu nukk ka nurka pandud, aga kes seda enam mäletab. Pärast kesk-kooli lõppu soovisin saada eesti keele ja kirjanduse õpe-

tajaks, aga elurada viis mind teisele teele. Õpetaja tööd alustasin hoopis käsitöö- ja kodunduse õpetajana. Olen õpetanud kõikides kooli-astmetes, aga pean tunnista-ma, et kõige rohkem meeldib mulle olla klassiõpetaja.

Tallinna kesklinna kooli saamiseks drillitakse last alates 5. eluaastast. Kas selline etteõpetamine ja seotsetu tuupimine annab esimestel kooliaastatel mingi kasu, just õpetaja vaates? Ma arvan, et esimesel kooliaastal on sellise õpilasega õpetajal kindlasti lihtsam, aga klassis on õpilaste tase tavaliselt väga erinev ja etteõpetatud õpilasel võib igav hakata. Kuigi lasteaiast saab laps piisavalt oskused koolitöö alustamiseks on ka lapsevanemal kohustus last arendada. Tehes

koostööd lasteaiaga kindlustab vanem oma lapsele sujuva koolitöö alguse. Drillimise asemel peaks lapsevanem juhendama, toetama ja kontrollima lapse õppimist ning tunnustama teda piisavalt. Ei tohi unustada, et laps ei ole oma vanemate täitumata jää-nud unistuste elluviija, tal on oma unistused ja soovid.

Kuhu või kelle tähelepanemusega kaotatakse koolirõõm?

Rõõm peaks tulema meie seest, kui see on kadunud, siis küsime kõigepealt endalt. Rõõmu tunneb iga inimene erinevalt, nii ka koolirõõmu. Õpilastele pakuvad rõõmu erinevad asjad, mõnele hea suhe õpetajaga, teisele head hinded või suurepäraseid tule-mused spordis. Teismeliste-le on olulisel nende sõbrad, kui koolis on sõpru, siis tuntakse end koolis hästi. Soovitaksin aegajalt meelde tuletada rõõ-mu definitsiooni, siis oskame seda ka märgata.

Millist muutust ootad koolielus kõige rohkem?

Klassiõpetajal võiks olla näda-la kontaktundide arv 20, sest õpilastele hinnangute kirjutami-nest võtab oluliselt rohkem aega kui lihtsalt hinde pane-mine. Samuti jääks siis roh-kem aega, et tunde vaheldus-rikkamaks muuta, õppekäike organiseerida ja lastevanema-tega suhelda.

nii positiivne oli, said noored veelgi enam julgust kohvik ka reedel avada. Viimane sõbrapäeva päev – reede – tõi meie kooli kõige traditsioonilisema valentini-ürituse üldse – sõbrapäeva-kirjade laialivaldamine. Raske kirjade sorteerimise ülesandena oli, nagu ikka, õpilasesinduse liikmete õul. Sõbrapäev on väga tähtis päev meie kõigile – kuigi keegi ei keela meil oma sõpradele ning kallitele inimestele tähelepa-nu juhtida ka igapäevase, on mõnikord hea, kui muidu nii tavapärase saab ühel päeval aastal ka veidi rohkem tähe-lepanu. Siiski, meie poolt soovitus, märka inimesi enda ümber positiivset küljest iga päev. A hug a day keeps the doctor away! Asugem sõpru kallistama!

Haljala kooli õpilasesinduse pere

MÕNE REAGA

Foto Önnela Lembe

Meie ekskursioon Tallinnas

Meie käisime klassiga lennusaadamas, uisutamas ja lõpuks käisime söömas MacDonaldsis. Esimeseks kohaks, kus käisime oli Lennusaad. Seal tegime me lähedaid tiimides mängu ja voolisime plastiliinist elukaid. Me saime väga palju uusi teadmisi laevade ja kõikide prügi-saarte kohta. Meile räägiti ka veetaimedest ja kaladest. Me õpime loodusõpetuses ja eesti keele tunnis ka veetaimi, kulu ja kuidas me saaksime aidata meres elavaid loomi. Kahjuks oli meil väga aega ainult natukene ja muuseum oli täis iga-suguseid laevu, paate ja mängel! Kahjuks ei jõudnud me seal väga palju ringi vaadata.

Pärast lennusaadamat läksime me uisutama. Uisutamas on tore ja lahe nagu alati - selle koha pealt on alati kõik sama-sugune. Kõige viimasena käisime me MacDonaldsis söömas. Seal oli päris tore aga väike korralgedus, mis käib alati asja juurde.

Nagu alati on olnud väga lahe bussisõit aga seekord oli see natukene igav, kuna meil oli väike buss ja me istusime nagu kilud karbis. Aga seda rohkem nalja sai! Kokkuvõttes oli meil väga lahe ekskursioon ja me võiksime veel mingi kord minna Lennusaadamasse.

Evelyn Kaldma
5. klass, Haljala Kool

Kooli salaselts Tallinna vanalinnas

Sel talvel käisime klassiga Tallinnas kolmes erinevas muuseumis: Niguliste muuseumis, Teatri- ja muusika muuseumis ja ajaloomuuseumis. Osalesime programmi „Puust ja punaseks“ 4. klasside õppepäeval „Vanalinna salaselts“. Kuna meid oli nii palju, siis jagati meid kahte rühma.

Kõigepealt läksimegi Nigulistesse, seal nägime me erine-vaid ning huvitavaid maale, näiteks nagu „Surmatants“ – maailma pikim maal. Delisa sõnul meeldis see muuseum tal-le kõige rohkem, sest seal olid huvitavad ülesanded. Üks rühm sai Niguliste muuseumis lausa orli sees käia! Niguliste muu-seumist saime kaasa üks suure ristsõna, kuhu pidime täitma iga muuseumi kohta kolm märksõna. Ristsõna tulemusena saime kokku kadunud vapikirja – Per astra ad astra – läbi raskuste tähtede poole!

Sõnad käes, pildid vaadatud, läksime edasi teatri ja muu-sika muuseumi. Seal uurisime me erinevaid pille ja õppisime Eesti muusika ajaloo kohta. Liisbetile jäi meelde üks imelik muusikamasin: „Nägin väga huvitavat pilli, mis oli nagu orel, kuid töötas vändaga. Selle nimi on vântore!“

Saime sealtki ristsõna tarbeks sõnad kätte ja alustasime rännakut meie söögikoha poole, mis oli imeilus kohvik keset vanalinna – saime päris palju jalgutada.

Kõht täis liikumise edasi meie viimasesse muuseumi. Aja-loo muuseumis uurisime ja tegime ise erinevaid vappe. Õppi-sime lisaks veel erinevate vappide ajalugu ja vapiloomi. Henry nimetas selle oma lemmikmuuseumiks! Pika päeva jooksul sai meil ka palju nalja – ununenud asjad, kadunud hambad, väikesed valearusaamad... Samuti saime veel kodus ettevõtluse tunnis lõpetada oma klassiapid ja vapisõnad, mis kaunistavad nüüd meie klassi seina. See Tallinnas käik oli väga tore ja väga õpetlik! Kindlasti läheks uuesti selliste ekskursioonidele.

Hüvasti „Aabits“!

Sõbrakuu esimesel nädalal kutsusid Haljala kooli esimesed klasside õpilased oma lähedased kooli Aabitsapeole. Toimus meeleolukas kontsert.

Peoks valmistuti juba aegsasti. Eesti keele tunnis meisterdati ja kirjutati peokutsed ning õpiti sõnaline osa selgeks, kuns-titunnis joonistas iga õpilane oma nime esitähke kunstipära-selt. Valminud töödest sai aulaa kaunis näitus. Südamlikud laulud, mida õpilased suure rõõmuga esitasid, õpetas lastele selgeks sõbrapäevaja Merle Eberhart. Loomulikult tuletati meelde „Aabitsast“ saadud tarkusi. Ühiselt tõdeti, et on suur rõõm, kui tähed ja sõnad muutuvad lugedes juttudeks, millele on põnev kaasa elada.

Peale aabitsatootuse ettelugemist sai iga õpilane tunnistuse ning pidulik osa lõppes ühislauluga „Kui sul tuju hea“. Peale kontserti said külalised maistada – kringlit ja kommi jagus kõikidele ning koju mindi hea tujuga. Palju uusi raamatuid veel ootab ees, rohkelt tarkust nende sees!

Õpetajad Gerli Einala ja Merle Varek

Karepa rahvamajas

7. märtsil kell 19.00

Naistepäeva
retropidu

Mängib ans

Compact

Puhvet

Ruulivad 70ndad

Stillaauhinnad

Viktoriin

Pilet 8€

Info ja laudade broneerimine Karepa raamatukogus 3221821,
53811500 või karepark@haljalavald.ee

**NAISED,
MERI JA
MUUSIKA**

14. MÄRTSIL 2020 KELL 20

AVATUD KOHVIK-BAAR
KÕIK ON KUTSUTUD!

PEOPÄÄSE 10 EUR ENNE 13.03, HILJEM 14 EUR
PILETIMÜÜK JA LAUDADE BRONEERIMINE:
TEL 53 359 340

VÕSU RANNAKLUBI
TANTSUÕHTU

**"NAISED, MERI
JA MUUSIKA"**

14. märtsil 2020 kell 20
Tantsuks mängib ansambel **IVETTA TRIO**
... ja nalja saab ka :)

Avatud kohvik-baar

Peopääse 10 EUR enne 13.03, hiljem 14 EUR

Piletimüük ja laudade broneerimine:
tel 53 359 340

KÕIK ON KUTSUTUD!

**ROBOTNIIDUKITE
MÜÜK, PAIGALDUS,
HOOLDUS JA
REMONT.**

BASEILO
AIA- JA METSATEHNIKA MÜÜK,
HOOLDUS, REMONT
Rakvere, Tallinna 47
tel +372 56 498 775 • info@baseilo.ee • www.baseilo.ee

Husqvarna
Tööriistu looja

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

MISKORT

**OSTAME METSA-
JA PÕLLUMAAD**

AS Miskort
Tel 508 4842
e-mail miskort@miskort.ee

ANDRES DVINJANINOV RICKARD FUCHSI
MONOKOMÖÖDIAS

VANUSE 50 VARJUNDIT

VÕSU RANNAKLUBI
KohvikTeater
23.05 kell 19.00

Pilet kuni 22.05 15 €
Alates 23.05 18 €
Piletid ja info: 5335 9349

KARLOVA TEATER

REOVEE-JA FEKAALIVEDU

IGA PÄEV, KA ÕHTUTI JA
NÄDLAVAHETUSTEL
56 56 15 15

11. Märts – Haljala Noortekeskuse II korrusel
5 Ürti

Märtsikuu õpitoas valmistame imemaitsvaid sushisid.
Õpitoa viib läbi sushimeister, kes on tegutsenud selles
valdkonnas kuus aastat. Tema tegemistega saab tutvuda
FB lehel Maitse Nauding.
GRUPP MAX 18 OSALEJAT.
Hind 32 eurot
Osalemise kinnitamiseks märgi palun FB üritusel osa-
len ja kanna osalustasu.
SAAJA: MTÜ 5 ÜRTI
A/A: EE452200221071567102
Selgitus: SUSHI ÕPITUBA
Lisainfo FB 5 Ürti

ÕNNITLEME VANEMAID

ÕNNITLEME VANEMAID

MARE TÜRKEJ ja ALAR ISMAEL
tütar AMELIA LÜMI ISMAEL sündis 19.01.2020MARLEEN ja ALAR ROSIN
tütar LILEEN ROSIN sündis 24.01.2020RAILI TAAL ja ASKO EINBERG
tütar MARYBEL EINBERG sündis 27.01.2020MARIN ja TIMO TÜRBSAL
Poeg TANNAR TÜRBSAL sündis 28.01.2020JAGNE ja URMAS PALM
KERON REMY PALM sündis 29.01.2020RITA SEREBRJAKOVA ja SERGEI LOKNOVSKI
poeg TIMOFEI LOKNOVSKI sündis 30.01.2020

ÕNNITLEME JUUBILARE

95

JAANUS JAHILO - 5.märts

91

JEVGENI VASSILJEV – 22. märts

87

ELVI LAAGUS – 21. märts

85

VANDA MÜLLA – 10. märts

VÄINO BASAROV – 20. märts

84

EINO PALMAR – 22. märts

83

ALINA SAFRONOVA – 21. märts

ASTA AASA- 23. märts

AINO RAHKEMA – 26. märts

PILVI VOSPERS – 30.märts

82

MARLIES IRMGARD DÜCHTEL – 6. märts

AARE KUNNUS – 11. märts

JAAN NEUDORF – 11. märts

AARNE MATSAR – 14. märts

ARVU UUSTALU – 17. märts

81

LEONID KAMS – 01. märts

75

TÖNIS REINOL – 03. märts

SILVIA SELI – 08. märts

VELLO VÄLJA – 12. märts

RIIVA ADELBERT – 26. märts

ENN KAMARIK – 26. märts

70

REET HEIN – 7. märts

VIRVE VÄLI – 22. märts

Meie seast on lahkunud

MARTA LUTUS	04.10.1926 - 19.01.2020
PILLE SIRKAS	15.09.1935 - 27.01.2020
VENDO ELLAMAA	21.05.1937 - 09.02.2020
ILMAR TÖNURIST	14.08.1941 - 09.02.2020
ILJA VÄLI	06.12.1937 - 12.02.2020